

Utam a világban

Nem vagyok világcsavargó, aki falja
a kilométereket, hogy
utóbb eldicsekedjen velük.

De hazátlan vándor sem vagyok, akit homályos
vágya hajszol
messzi országokon át.

Az útikönyvekben látottak sem vonzanak engem,
ahogy a gondtalan
turistát.

Fogadalomból, térdepelve közelít a szentélyhez
a zarándok, de
én nem vagyok zarándok.

Én gazda vagyok. Birtokom a hét tenger között
terül el,
s mint jó gazda, egyformán szeretem földem
legeldugottabb csücskét
és tarka fényekben pompázó, dúsgazdag
városaimat.

A földgolyó valamennyi útja-ösvénye az enyém,
az én kizárólagos
tulajdonom.

Hogy hogy csak a fellegek nem? ... Hisz azok
szárnyain lovagolok.

A tenger hullámai pedig vitorlásom orra elől
kitérnek.

Hahó, ti, szemhatárig száguldó acélsínek!
És te őserdő! – hajolj meg borotvaéles szekercém
előtt!

Minden utak azzal a titkos reménnyel lettek,
hogy a lábam nyomát rajtuk egy napon
hátrahagyom.

Már csak kis türelem, és én szemleutam
megtartom a világon,
mert látnom kell, hogy birtokomon az élet
a kívánt mederben folyik-e,
időben vetik el a búzát, s ha a nyár beköszönt,
learatnak.

Kinek a dolga, ha nem az enyém, hogy leckét
adjak az esőnek, ha késik,
és vállon veregessen a kelő nap fürge sugarait?
Bizalmatlan vagyok, s ezért öles lépteimmel
lemérem a világ
legmagasabb hegyeit is.

Engem nem csapnak be – még néhány méterrel
sem – a térképcsinálók.

Megvizsgálom, hogy odafönt az eszkimóknál
a kunyhó valóban meleg-e,
s lent Indiában még mindig fehérturnbános hinduk
sétafikálnak.

Minek találgassam, hol jobb a fekete,
Guatemalában avagy Etiópiában?

Inkább megkóstolom a fekete nedüt mind a két
tartományban.

És a csók, az ölelés! . . . Gésák és mulatt nők
nyújtják szerelmük legjavát
Japánban és Kubában.
Megmászom én a vulkánt is, hogy kitudjam,
csakugyan tüzet okád-e,
és vadászom bálnára, hogy az orrából égreszőkő
vízoszlopot csodáljam,
s nehogy egyszer összecseréljem az isten kétfajta
csudáját.
Nekem mondhatják az amazonászi dzsungelre,
hogy az afrikai;
bátran vitába szállok bárkivel – a legapróbb
részletekig . . .
Tegyük fel, az Egyenlítőn sétálok és jön velem
szemben az éjféle nap.
Fülön csípem az ebadtát, aztán: „Mars vissza
a Sarkra, ott a helyed!”

Tudnám-e vajon, ahogy tudom, hogy fentről
lefelé száll a hópihe,
s nem megfordítva, ha sohase láttam?
És hogy a bőrbe furakszik a kullancs, ha sohasem
éreztem?
Így elhithetnék velem azt is, hogy a lepkék
szárnyait pajkos festők
pingálták színesre,
és hogy kenyérfán terem a kétszersült, úgymond,
a száraz évszakokban.
S hogy el ne felejtsem: Lhasszába is el kell
látogatnom,
hogy megismerkedjem a Dalai Lámával,
és Amerikába, hogy kezet szorítsak Joe Louisszal.

Egyetlen mód, hogy lefüleljem a Szent Férfiút,
amint egy zugkávéházban
biliárdozik, valahol Buenos Airesben,
és a bokszbajnokot Mekkában, ha netán ott lelem,
imába merülten
a Kába-kőnél.

Mert én tökéletes rendet követelek a birtokomon.
Süssön a nap reggeltől estig, s estétől hajnalig
fényeskedjenek a csillagok!
A folyók fussanak a tengerbe, a hegyek viszont
maradjanak a helyükön!

Ami engem illet, bizony a legszívesebben
inkognitóban maradnék sokszor,
mert úgy sikeresebb a szemle,
dehát ha mindenütt felismernek! . . .
Erdőn rikkantva köszöntenek a madarak,
megilletődve bújnak üregeikbe a kígyók és
szégyenlősen a teknőcök.
„Ünnep ez a mai nap, srácok! Nini, ott lépdél a mi
gazdánk, a Nagyúr!”

S késő éjszakánként, ha már engem is elnyom
a buzgóság,
még bíbor ruhát ölt a szerelmes ég, s annak
szegélyével cirógatja
fáradt szempilláimat,
és szivárványt küld engesztelésül a nyári zivatar,
amiért eláztatott.

A lábam szárán hangyák nyüzsögnek, tüske sebez
meg: mind vért akarnak
kóstolni, az Ember vérét, legalább egy cseppet...

Én ezt köteles tisztelgésnek veszem és elnéző
mosollyal fogadom.
Kezem intése kegyes és jóakarátú,
mert így illik ez a jó gazdához,
akinek birtoka hat kontinensre oszlik
és hét tenger karolja köröskörül.

(1961)

Avar Pál fordítása

*(Utam a világban, eszperantó irodalmi antológia,
Európa Könyvkiadó, Budapest, 1987)*